

Kodukant Läänemaa piirkonna strateegia meede 4.

Inimesed ja ettevõtluskeskkond

1. Meetme nimetus
MEEDE 4. Inimesed ja ettevõtluskeskkond Alameede 4.1. Ettevõtluse elujõu ja suutlikkuse arendamine Alameede 4.2. Ühtse turundussüsteemi kujundamine Kodukant Läänemaa tegevuspiirkonnas
2. Meetme eesmärk
Ettevõtete ja ettevõtluskeskkonna arendamine Kodukant Läänemaa piirkonnas.
3. Toetatavad tegevused
Meetme kogumaht – 223 691 EUR - i
Alameede 4.1. Ettevõtluse elujõu ja suutlikkuse arendamine – 47 934 EUR –i on ühe projekti maksimaalne toetuse summa
Toetatavad tegevused 1. Uute toodete või teenuste arendamine (koolitused, uuringud, eksperditeenused jm) 2. Ettevalmistavad tööd investeringuteks – sõltumata investeringu rahastamise allikast (näiteks ehituslikud projektid, tasuvusuuringud, detailplaneeringud, geodeetilised uuringud, aluskaartide koostamine, keskkonnauuringud, maamõõtmine, arengukavade koostamine jne) 3. Investeeringud (seadmete, masinate soetamine ning ruumide ja hoonete ehitamine, rekonstrueerimine, remontimine jm)
Alameede 4.2. Ühtse turundussüsteemi kujundamine Kodukant Läänemaa tegevuspiirkonnas – 15 978 EUR –i on ühe projekti maksimaalne toetuse summa
Toetatavad tegevused 1. Piirkonna ettevõtluse olukorra, tootmispotentsiaali, ressursside, perspektiivsete tegevusvaldkondade ja potentsiaalsete koostöögruppide analüüs (uuring) 2. Ühistulise tegevuse ja praktilise koostöö arendamine (sh. võrgustiku kujundamine, toote arendamine, kaubamärgi loomine, ettevõtluse tugistruktuuri väljaarendamine) 3. Ettevõtluse koostöövõrgustiku arendamine (koolitused, seminarid, infopäevad, õppereisid, messid, jm)
Alameede 4.3. Ettevõtluse tugisüsteemi arendamine, majandusalaste teadmiste ja oskuste suurendamine – 15 978 EUR – i on ühe projekti maksimaalne toetuse summa
Toetatavad tegevused 1. Nõustamise, ekspertabi, mentorite ja tugiisikute süsteemi rakendamine (ruumide remont, sisustamine, vahendite hankimine, koolitused, õppereisid jne) 2. Kaugtöö tugikeskuste võrgustiku loomine ja arendamine (ruumide remontimine, seadmete hankimine jne), (üldkulusid ei rahastata) 3. Majandusalaste teadmiste õpetamine külades (koolitused, seminarid, infopäevad, õppereisid ettevõtjate juurde jne) 4. Õpilaskirjade ja nende võrgustiku arendamine (koolitused, seminarid, masinate, seadmete soetamine ja ruumide remontimine jm)

Abikõlblikud on ka projektijuhtimise kulud, kuni 20% (MTÜ, SA v.a. investeeringu projektidel), osalejate toitlustamine, majutamine erinevatel üritustel, seadmete kasutamise, tõlke ja muude vajalike teenuste kulud.

Koodi **341** – projektijuhi tasu kuni 15% (oskuste omandamine ja elavdamine, et koostada kohaliku arengu strateegia ja seda arendada)

Abikõlblikud ei ole Põllumajandusministri 27. septembri 2010. a määrus nr 92 § 26, lg (4) toodud kulud

4. Meetme sihtgrupp

Alameede 4.1. Ettevõtluse elujõu ja suutlikkuse arendamine, taotlejad: ettevõtjad

Alameede 4.2. Ühtse turundussüsteemi kujundamine Kodukant Läänemaa tegevuspiirkonnas, taotlejad: ettevõtjad, mittetulundusühingud, sh kohalik tegevusgrupp, KOV-id, sihtasutused, seltsingud

Alameede 4.3. Ettevõtluse tugisüsteemi arendamine, majandusalaste teadmiste ja oskuste suurendamine, taotlejad: ettevõtjad, mittetulundusühingud, sh kohalik tegevusgrupp, KOV-id, sihtasutused, seltsingud

5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus.

Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga

Kodukant Läänemaa tegevuspiirkonnas mõjutavad ettevõtlust ja inimeste rännet mitu üksteist võimendavat protsessi:

- Püsielanikkond väheneb ja vananeb. Samas ei näe noored piirkonnas tegutsemise perspektiivi. Töökogemuste- ja oskusteta noored lahkuvad piirkonnast. Oluline on elujõuliste külakogukondade säilitamine ja arendamine.
- Arenemisvõimelisi ettevõtteid on vähe ja konkurents väike. Puudus on tegusatest ja ettevõtlikest juhtidest. Piirkonnas on keskmisest madalamat kvalifikatsiooni nõudvad töökohad. Piirkonna palgatase on Eesti keskmisest madalam. Piirkonnas on vähe oskustöölisi, tööjõu oskuste tase ei vasta arenevate ettevõtete vajadustele ja nõuetele.
- Ettevõtjad vajavad tegutsemiseks infrastruktuuri. Samas on infrastruktuuri seisund piirkonniti väga erinev. Puudulik infrastruktuur vähendab olemasolevate ettevõtete efektiivsust, takistab ettevõtete arengut ja uute tekkimist.
- Haritud inimeste töökohtade arv väheneb. Ettevõtlikud inimesed lahkuvad piirkonnast. Avaliku sektori asutuste tippametnike ametikohtadele on madal konkurents.
- Omavalitsuse tasandil on ettevõtluskeskkonna parandamiseks ressursid ja võimalused piiratud, vähesed on selleks vajalikud teadmised, oskused ja motivatsioon.

Viited strateegia dokumendile:

Alapeatükk 3.2. Tegevuspiirkonna ja sotsiaalsete gruppide vajadused

Alapeatükk 4.2. Strateegia temade valik ja üldeesmärk

Alapeatükk 5.4., meetme põhjendus

Alapeatükk 7.2. Maakondlikud arengukavad

Lisa 2 tabeli alajaotus 12, 13

6. Viide Maaelu Arengukava sellele teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab

III telg

7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 sätestatud artikli numbrile, mis käsitleb asjaomast meetet, ning meetme kood komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 II lisa

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikkel nr 52 (a) (i) ja 53. Komisjoni määrus (EÜ) nr 1974/2006 artikkel 53.

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikkel nr 52 (a) (ii) ja 54.

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikkel nr 52 (a) (iii) ja 55.

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikkel nr 52 (b) (ii).

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikkel nr 52 (c) ja 58.

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikkel nr 52 (d) ja 59.

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikkel nr 20

311 – mitmekesistamine mittepõllumajandusliku tegevuse suunas

312 – mikroettevõtete rajamis- ja arendamistoetus

313 – turismi soodustamine

322 – külade uuendamine ja arendamine

331 – koolitus ja teavitamine 3. teljega hõlmatud valdkondades tegutsevatele ettevõtjatele;

341 – oskuste omandamine ja elavdamine, et koostada kohaliku arengu strateegia ja seda arendada

121 – põllumajandusettevõtete moderniseerimine

123 – põllumajandustoodetele ja metsasaadustele lisandväärtuse andmine

124 – põllumajandus- ja toidusektoris uute toodete, töötlemisviiside ja tehnoloogiate arendamise alane koostöö

111 – kutseõppe- ja teavitamismeetmed (sh teadustulemuste ja uudsete tavade levitamine) põllumajandus- ja toidusektori ning metsandussektoriga seotud isikutele

125 – põllumajanduse ja metsanduse arengu ja kohanemisega seotud infrastruktuuri parandamine ja arendamine

421 – koostööprojektide rakendamine

8. Viide Maaelu Arengukava meetmele juhul kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu

9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed

Meetmes on seatud erineva taseme **eesmärgid** – väljundid, tulemused, mõjud.

Väljund vastab meetme tegevustele; kavandatud on saavutustase peale 2011. a. rahastatavate projektide ja 2012 rahastatavate 1-aastaste projektide lõppemist, s.o. aastaks 2013. Väljundid kogu strateegia perioodiks kavandatakse strateegia meetme tegevuskava koostamise käigus ja lähtuvalt strateegia tegelikust rakendamisest.

Tulemus vastab meetme eesmärkidele; kavandatud on saavutustase peale 2011-2013 toetatud projektide elluviimist, s.o. hiljemalt aastaks 2015.

Mõju vastab strateegia teemale, kavandatud on saavutustase peale 2008-2013 strateegia meetme elluviimist ja arenguprotsesside toimimist 5 aasta jooksul, seega aastaks 2018.

Indikaator on (soovitavalt mõõdetav) tunnus, mis kõige paremini iseloomustab eesmärki (väljund, tulemus, mõju).

Sihttase kirjeldab indikaatori väärtust, mis kajastab eesmärgi saavutamise taset.

Meede 4 Inimesed ja ettevõtluskeskkond

Indikaatori tüüp	Indikaator	Sihttase
Väljund	Meetme raames teostatud projektid	7 projekti
	Teostatud investeeringuprojektid	5 investeeringuprojekti
	Teostatud ettevalmistavad tööd investeeringuteks	4 ettevalmistavat tööd
	Uued tooted ja teenused	4 toodet
	Korraldatud koolitused, üritused (majandusõpe)	10 koolitust, sh 2 juhtimiskoolitust, 140 osalejat
	Sisustatud kaugtöökeskused	2 kaugtöökeskust
	Käivitatud koostöö	2 koostöövõrgustikku
Tulemused	Vajaliku nõuande kättesaadavus erinevatele sihtgruppidele	
	Kaugtöökeskused toimivad ja pakuvad vajalikke teenuseid	
	Loodud uued ettevõtted,	
	Säilitatud ja parendatud töökohad	
Mõju	Toimivad uued ettevõtted	
	Säilitatud ja parendatud töökohad	
	Toimivad ettevõtete ühistud	
	Piirkonnas kättesaadavad mitmekesised teenused	

Meetme oodatav mõju, indikaatorid ja sihttasemed

Ettevõtluse aktiveerumine ja kasv Kodukant Läänemaa piirkonnas. Kogukondade aktiveerumine ja tugevnemine

Mõjude, mõjuindikaatorite ja sihtasemete täpsustamine toimub meetme tegevuskava ja seirekava koostamise käigus.

Mõju saavutamine sõltub meetmete 1, 2, 5 rakendamisest.

Mõjude saavutamine sõltub ettevõtluse arendamisele ja külade arendamisele suunatud riiklikest meetmetest ja programmidest.

10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale

Nõuded projektitoetuse taotluse kohta vastavalt Põllumajandusministri 27. septembri 2010. a määrus nr 92, § 23, 27, 35, 36, 37-le.

Taotleja on kohustatud projekti tegevustega alustama 12 kuu jooksul PRIA otsuse saamisest.

Taotleja esitab taotluse vastavalt Põllumajandusministri määruse nr 92, §31-s toodud taotluse esitamise nõuetele.

Täiendavalt nõutavad dokumendid:

1. KKLM Leader- meetme projektitoetuse taotlus
2. KKLM Finantsprognos (näidis Lisa 1)
3. Projektijuhi CV
4. Kohalikust omavalitsusest väljastatud projekteerimistingimused kui taotletakse toetust projekteerimiseks
5. Ehitusprojekt (ärakiri ehitusprojekti joonistest ehitise üldvaadete kohta koos ehitusprojekti seletuskirjaga) ja ehitusluba (ehitusloa võib vormistada enne PRIA le taotluse esitamist)
6. Maa omandit tõendav dokument (kinnistusraamatu väljavõte, rendileping)
7. Haljastusprojekt, kui investeeinguobjektiks on park, haljastus- või puhkeala
8. Vabatahtliku töö seletuskiri, eelarve

Tulude ja kulude koonddokumendi ärakiri, kui organisatsioon või FIE ei ole taotluse esitamise ajaks veel pidanud koostama majandusaasta aruannet (tegutsenud alla ühe aasta)

Kui taotletav toetus on suunatud ettevõtlusele või majandustegevusele, siis kohalduvad taotlejale vähese tähtsusega abi andmise reeglid.

Mikroettevõtteks loetakse ettevõtet, millel on alla 10 töötaja, aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 000 000 eurot.

11. Maksimaalsed toetussummad ja –määrad

Minimaalne toetus ühele projektile 640 EUR -i

Toetus seltsingu teostatavale projektile kuni 2 237 EUR -i

Alameede 4.1. Ettevõtluse elujõu ja suutlikkuse arendamine –toetus kuni 47 934 EUR –i ühe taotluse kohta

Alameede 4.2. Ühtse turundussüsteemi kujundamine Kodukant Läänemaa tegevuspiirkonnas –toetus kuni 15 978 EUR – i ühe taotluse kohta

Alameede 4.3. Ettevõtluse tugisüsteemi arendamine, majandusalaste teadmiste ja oskuste suurendamine – toetus kuni 15 978 EUR – i ühe taotluse kohta

Toetusmäärad:

Seltsing – kuni 100% abikõlblikest kuludest

Mittetulundusühing, sihtasutus, kohalik omavalitsus – kuni 90% abikõlblikest kuludest

Ettevõtja – kuni 60% abikõlblikest kuludest

Infrastruktuuriinvesteeringu puhul kõigile – kuni 60% abikõlblikest kuludest

Kood 123- põllumajandustoodetele ja metsasaadustele lisandväärtuse andmine –kuni 50% abikõlblikest kuludest

Kood 121 - põllumajandusettevõtete moderniseerimine – kuni 60% või 50% või 40%, abikõlblikest kuludest (sõltuvalt, millises piirkonnas asub põllumajandustootja ning kas ta on noor põllumajandustootja)